

ZESPÓŁ SZKÓŁ MECHANICZNYCH

IM. STEFANA CZARNIECKIEGO W ŁAPACH

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Zespołu Szkół Mechanicznych w Łapach

r. szk. 2019/2020

I. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Działalność wychowawcza naszej szkoły wpisuje się w cele polityki edukacyjnej państwa, zgodnie z którym zadaniem szkoły jest wychowywanie młodzieży do wartości.
2. Uważamy, że podstawowym celem ZSM jest wychowywanie i wykształcenie absolwenta potrafiącego odnaleźć swoje miejsce w dynamicznie rozwijającym się świecie. Pragniemy wychować człowieka bogatego w mądrość życiową, uczciwość, odpowiedzialność, umiejętność dawania z siebie innym. Dążymy do tego, aby naszą szkołę opuszczała młodzież przygotowana do aktywnego życia społecznego, do dalszej nauki oraz rzetelnej i uczciwej pracy. Chcemy, aby nasi absolwenci byli ludźmi świadomymi własnej wartości, respektującymi podstawowe zasady moralne, szanującymi innych ludzi. Ważne jest, aby prezentowali postawę obywatelską, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania dla innych kultur.
3. Wychowanie rozumiemy jako proces polegający na wspieraniu w rozwoju młodzieży uczącej się w naszej szkole ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki.
4. Profilaktykę rozumiemy jako proces wspomagania uczniów w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.
5. Pierwszymi wychowawcami są rodzice. Szkoła w wychowaniu współpracuje z rodzicami. Jako wspólnota trzech podmiotów: pracowników szkoły, uczniów oraz rodziców, zajmuje w procesie wychowania szczególne miejsce. Obowiązkiem wszystkich pracowników szkoły jest tę rolę wychowawczą podjąć i jak najlepiej wypełnić.
6. Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest kształtowanie postaw młodzieży sprzyjających ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

II. PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa.- Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016r (Dz.U. z 2017r. poz. 59 z późn. zm)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz.U. 2017 poz. 860)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego

III. DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ:

Przed przystąpieniem do tworzenia programu wychowawczo-profilaktycznego dokonano oceny potencjału i rozwojowych możliwości uczniów ZSM, bilansu zasobów szkolnych i diagnozy środowiskowej uczniów oraz zapoznano się z potrzebami rodziców. Do tego celu wykorzystano informacje pochodzące z:

- wniosków i rekomendacji z ewaluacji wewnętrznej,
- badań ankietowych skierowanych do uczniów, nauczycieli, rodziców,
- rozmów i obserwacji,
- spostrzeżeń wychowawców klasy na temat problemów,
- dokumentacji pedagoga,
- sprawozdań opracowanych przez wychowawców,
- analizy dzienników lekcyjnych,
- wyników i wniosków z realizacji planu nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły.

- wyników badań ogólnopolskich realizowanych na potrzeby Programu Bezpieczna i Przyjazna Szkoła w zakresie zagrożenia młodzieży używkami i narkomanią.

Wyniki diagnozy:

Występujące trudności:

- Wyniki, z jakimi uczniowie przychodzą do szkoły, wskazują na dość niski potencjał edukacyjny.
- Połowa uczniów to osoby codziennie dojeżdżające do szkoły, mieszkające poza łapami na terenach wiejskich (trudności z dojazdem, spóźnienia, ograniczona dyspozycyjność)
- Częste i nieusprawiedliwione nieobecności uczniów na zajęciach lekcyjnych.
- Niska motywacja uczniów do nauki.
- Brak zainteresowania własnym rozwojem.
- Nieumiejętność dokonania samooceny.
- Obniżenie wieku inicjacji alkoholowej uczniów.
- Moda na picie alkoholu w czasie wolnym.
- Palenie papierosów –także na terenie szkoły.
- Okazjonalne zażywania substancji psychoaktywnych- dopalacze, narkotyki.
- Wulgarnie słownictwo.
- Poświęcanie zbyt dużej ilości czasu na gry, Internet i portale społecznościowe kosztem własnego zdrowia i rozwoju.
- Brak zainteresowania uczestnictwem w zajęciach sportowych.
- Zbyt małe zainteresowanie rodziców sytuacją ucznia w szkole– szczególnie w przypadku ucznia mającego lubi sprawiającego problemy

Mocne strony szkoły:

- Nauczyciele wykazują duże zaangażowanie w rozwój psychofizyczny naszych uczniów, życie szkoły.
- Technikum jest szkołą z tradycjami, przygotowuje zawodowców, posiada atrakcyjną i różnorodną ofertę edukacyjną.
- Uczniowie mają zapewniony udział w programach wychowawczych i profilaktycznych, w projektach.
- W szkole aktywnie działa wolontariat.
- Zapewniona jest pomoc pedagogiczno -psychologiczna dla uczniów.
- Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie.
- Uczniowie biorą w konkursach, zawodach i turniejach lokalnych, w imprezach środowiskowych, uroczystościach miejskich, w wojewódzkich.
- Nauczyciele i młodzież włączają się w wydarzenia kulturalne, regionalne.
- Zaangażowanie uczniów w projekty unijne umożliwia zdobycie dodatkowych kompetencji i kwalifikacji zawodowych.
- Udział młodzieży w zagranicznych praktykach zawodowych oraz w Programie Erasmus+ jest szansą na podniesienie kompetencji językowych i zdobycie doświadczeń zawodowych.
- Dobra lokalizacja szkoły, która oprócz bogatej oferty zajęć sportowych posiada nowoczesną, dużą salę gimnastyczną.

- Szeroka oferta imprez szkolnych oraz zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców i środowiska.
- Szkoła współpracuje z licznymi instytucjami takimi jak: jednostki samorządu terytorialnego, Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Łapach, wojewódzka i powiatowa stacja sanitarno-epidemiologiczna, pracownicy Komisarjatu Policji i kuratorzy Sądu Rodzinnego w Białymstoku, pracodawcy lokalni, pracownicy naukowcy Politechniki Białostockiej, Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości, miejscowe Parafie, Jednostka Państwowej Straży Pożarna w Łapach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach i jednostki jemu podległe, fundacje i stowarzyszenia, z którymi szkoła współpracuje: Pomóż Im, FAROS, Fundacja Świętego Mikołaja, Pomocna dłoń.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA

Pragniemy, aby w wyniku systematycznych i spójnych działań wychowawczych i profilaktycznych absolwent naszej szkoły stał się osobą, która- na miarę swoich możliwości rozwojowych:

- Jest przygotowana do rzetelnej i uczciwej pracy.
- Ma poczucie własnej wartości. Jest świadoma własnego potencjału.
- Ma rozbudzone potrzeby poznawcze, potrafi uczyć się sam i korzystać z różnych źródeł informacji.
- Potrafi planować własny rozwój i mieć świadomość konieczności ustawicznego doskonalenia.
- Potrafi wybrać właściwą drogę, ma umiejętność podejmowania ważnych decyzji.
- Dbą o własne zdrowie, prowadzi zdrowy styl życia, dba o sprawność fizyczną i psychiczną.
- Radzi sobie w sytuacjach trudnych.
- Zna normy społeczne i ich przestrzega.
- Szanuje innych ludzi, rozumie ich potrzeby.
- Potrafi współpracować, porozumiewać się i w sposób asertywny prezentować swoje stanowisko w grupie.
- Angażuje się w działania na rzecz społeczności lokalnej.
- Zna i szanuje historię, kulturę i tradycję naszego regionu oraz narodu.
- Dbą o kulturę języka polskiego i jest świadoma jego znaczenia.
- Jest otwarta na europejskie i światowe dziedzictwo kulturalne
- Okazuje szacunek dla środowiska przyrodniczego.
- Jest odpowiedzialna w życiu osobistym.
- Szanuje szkołę, w której się uczyła.

V. ADRESACI I REALIZATORZY PROGRAMU

Adresatami niniejszego programu są:

- wszyscy uczniowie naszej szkoły;
- rodzice – w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie swego dziecka – naszego ucznia;
- nauczyciele, którzy jednocześnie pełnią rolę realizatorów tego programu.

VI. EWALUACJA

Ewaluacja programu polega na gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- analizy przypadków.

Program wychowawczo-profilaktyczny ewaluowany będzie każdego roku.

Ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego dokonywał będzie zespół wychowawczy. Z wynikami prac zespołu rada pedagogiczna i rada rodziców będzie zapoznawana na koniec roku szkolnego.

Każdy wychowawca będzie dokonywał ewaluacji swoich klasowych planów i będzie przedstawiał jej wyniki dwa razy w roku na zebraniu zespołu wychowawczego.

VII. PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Co roku zespół wychowawczy opracowuje roczny harmonogram realizacji treści programu. Harmonogram uwzględnia tematykę przewodnią w danym miesiącu oraz propozycje tematów do realizacji na godzinie z wychowawcą.

Cele	Zadania/działania	Odpowiedzialni za realizację	Sposób/formy realizacji	Termin realizacji	Zakładane efekty
Sfery rozwoju ucznia: fizyczna, psychiczna					
Rozwijanie aktywności fizycznej uczniów	Organizacja i prowadzenie rozgrywek sportowych adresowanych do uczniów wszystkich klas.	Nauczyciele wych. fizycznego	Międzyklasowe rozgrywki w futsalu, tenisie stołowym, szachach, piłce siatkowej	Cały rok, wg przyjętego harmonogramu rozgrywek	Uczeń dba o sprawność fizyczną. Uczeń potrafi w praktyce wykorzystać swoje umiejętności nabyte w czasie

					treningów i zaj. wych. fiz.
	Organizacja i prowadzenie treningów.	Nauczyciele wych. fizycznego	Treningi, sportowe zajęcia pozalekcyjne	Cały rok	Uczeń podnosi swoją sprawność fizyczną.
	Udział uczniów w zawodach sportowych na szczeblu powiatowym i wojewódzkim	Nauczyciele wych. fizycznego	Współzawodnictwo powiatowe Turnieje o mistrzostwo województwa podlaskiego w różnych dyscyplinach	Cały rok, wg harmonogramu rozgrywek	Uczeń zna zasady fair play i kulturalnego kibicowania, wykorzystuje swoje umiejętności w praktyce.
	Promowanie w środowisku lokalnym uczniów odnoszących sukcesy sportowe	Nauczyciele wych. fizycznego, dyrekcja, wychowawcy	Informacje na stronie szkoły, gazetka sportowa, wyróżnienie na forum społeczności szkolnej	Cały rok	Uczeń ma poczucie wartości aktywności fizycznej.
	Uświadamianie rodzicom i uczniom zdrowotnych walorów aktywności fizycznej	Nauczyciele wych. fiz., pedagog, wychowawcy, nauczyciel biologii	Pogadanki na lekcjach dla uczniów, pedagogizacja rodziców na wywiadówkach, Materiały edukacyjne na stronie szkoły	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą	Rodzice i uczniowie znają zdrowotne walory aktywności fizycznej.
	Organizowanie różnych form aktywności sportowej	Nauczyciele wych. fiz	Turystyka piesza i rowerowa, zajęcia na szkolnej siłowni	Cały rok	Uczniowie uczestniczą w różnych formach aktywności sportowej
Kształtowanie postawy świadomego wyboru życia bez	Propagowanie zdrowego stylu życia bez alkoholu, papierosów, narkotyków, dopalaczy oraz leków	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciel biologii	Konkursy, wystawa prac plastycznych Gazetka na korytarzu Materiały na stronie internetowej szkoły	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą	Uczeń zna wartość zdrowego stylu życia, nie stosuje środków odurzających

używek i środków odurzających.	Uświadamianie uczniom, na czym polegają uzależnienia od nikotyny, alkoholu, narkotyków, dopalaczy i leków oraz zagrożenia, jakie ze sobą niosą	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciel, biologii,	Zajęcia z pedagogiem szkolnym, godziny z wychowawcą, zastosowanie filmów edukacyjnych i prezentacji, zajęcia z pracownikami instytucji zajmującymi się profilaktyką uzależnień,	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą	Uczeń posiada wiedzę na temat uzależnień oraz zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych.
	Zapoznanie uczniów z przepisami prawa dotyczącymi stosowania używek i substancji psychoaktywnych.	Pedagog szkolny	Spotkania z policjantem, kuratorem	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą	Uczeń zna konsekwencje prawne wynikające z nieprzestrzegania przepisów prawa dotyczących posiadania środków odurzających.
	Podnoszenie kompetencji wychowawczych nauczycieli nt. uzależnień	Nauczyciele, wychowawcy	Udział w szkoleniach, zajęciach warsztatowych, konferencjach	Cały rok	Nauczyciele posiadają wiedzę na temat uzależnień, którą mogą wykorzystać w działaniach profilaktycznych i problemowych
	Uświadomienie uczniom, na czym polegają uzależnienia behawioralne oraz jakie zagrożenia ze sobą niosą	Pedagog szkolny, wychowawcy	Zajęcia z pedagogiem szkolnym, godziny z wychowawcą, zastosowanie filmów edukacyjnych i prezentacji, spotkanie ze specjalistą od uzależnień	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą	Uczeń posiada wiedzę na temat uzależnień behawioralnych oraz zagrożeń z nich wynikających
	Edukacja rodziców na temat zagrożeń związanych z różnymi rodzajami uzależnień i uświadomienie rodzicom ich kluczowej roli w kształtowaniu postaw ich dzieci	Pedagog szkolny, wychowawcy	Pedagogizacja rodziców na wywiadówkach, materiały na stronie internetowej	Cały rok	Rodzice uzyskują wsparcie szkoły w zakresie kształtowania zdrowego stylu życia swoich dzieci

Kształtowanie postawy dbałości o przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą	Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w szkole, bezpieczeństwa na drodze i podczas grupowych zajęć	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy, dyrekcja	Przeprowadzenie lekcji wychowawczych i tematycznych, omawianie regulaminów poszczególnych pracowni i wycieczek	Wrzesień Cały rok	Uczeń zna przepisy BHP, regulaminy poszczególnych pracowni. Uczeń jest odpowiedzialny za własne zdrowie i bezpieczeństwo. Uczeń unika zachowań stwarzających zagrożenie dla siebie i innych
Podnoszenie umiejętności poznawczych i przygotowywanie do samodzielnego zdobywania wiedzy	Poznawanie przez ucznia swoich mocnych i słabych stron, kształtowanie umiejętności adekwatnej samooceny	Pedagog, wychowawcy, wszyscy nauczyciele	Zajęcia z pedagogiem szkolnym, testy predyspozycji, zajęcia warsztatowe z zaproszonymi specjalistami, zajęcia z wychowawcą, warsztaty dla uczniów	Cały rok	Uczeń poznaje swoje predyspozycje i zdolności.
	Rozbudzanie potrzeby rozwijania się i kształcenia ustawicznego	Wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny, wychowawcy	Motywowanie przez nauczycieli na zajęciach, wycieczki na uczelnie, Spotkania z pracodawcami, Tydzień Przedsiębiorczości, godziny z wychowawcą, Warsztaty „Moje cele na przyszłość- plan własnego rozwoju”.	Cały rok	Uczeń zna i rozumie wartość idei kształcenia ustawicznego
	Motywowanie do konfrontacji swojej wiedzy i umiejętności w konkursach, olimpiadach itp.	Wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny	Praca motywacyjna nauczycieli, opieka nad uczniem zdolnym, zapewnienie przygotowania i udziału w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, nagradzanie uczniów, promowanie ich osiągnięć na	Cały rok	Uczeń bierze udział w konkursach, olimpiadach. Odnosi sukcesy na miarę swoich możliwości.

			forum szkoły i w społeczności lokalnej		
	Rozbudzanie potrzeby uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań	Wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny	Realizacja ciekawych zajęć pozalekcyjnych, indywidualne podejście do ucznia w opracowaniu ich oferty, popularyzacja korzyści z udziału w zajęciach pozalekcyjnych	Cały rok	Uczeń uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych, które rozwijają jego zainteresowania i uzdolnienia.
	Rozwijanie umiejętności świadomego i racjonalnego organizowania wolnego czasu	Wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny	Realizacja ciekawych zajęć pozalekcyjnych i motywowanie uczniów do udziału w nich, promowanie zajęć zapewniających rozwój osobisty, zajęcia symulacyjne kształtujące umiejętność gospodarowania czasem	Cały rok	Uczeń organizuje czas wolny w taki sposób, aby służył jego rozwojowi
	Kształtowanie postawy umiejętnego korzystania z TIK	Nauczyciele technologii informacyjnej, pedagog, wychowawcy, kurator sądowy, policja	Zajęcia przedmiotowe, zajęcia z pedagogiem szkolnym, prelekcje funkcjonariuszy służb sądowych i policji	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą wg zdiagnozowanych potrzeb	Uczeń zna zagrożenia i konsekwencje cyberprzemocy
	Wzrost motywacji do nauki i osiągania jak najwyższych wyników na miarę swoich możliwości	Wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny, dyrekcja	Warsztaty dla uczniów na temat „Co przeszkadza mi w osiągnięciu lepszych wyników w nauce?” Przekazywanie uczniom wiedzy na temat absolwentów ZSM, którzy byli dobrymi uczniami i odnoszą sukcesy- spotkania, strona internetowa. Przeprowadzenie zajęć z wychowawcą i pedagogiem szkolnym na temat, stypendia dla najlepszych uczniów,	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą	Uczeń chce wzbogacać swoją wiedzę.

			docenianie wszystkich przejawów pokonywania trudności w nauce		
	Poznanie efektywnych metod uczenia się	Pedagog szkolny, wychowawcy,	Zajęcia z pedagogiem szkolnym, zajęcia z wychowawcą, warsztaty rozwijające umiejętność skutecznego uczenia się	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą wg zdiagnozowanych potrzeb	Uczeń wie, jaki sposób uczenia się jest dla niego najbardziej efektywny
	Rozwijanie umiejętności wyrażania emocji oraz radzenia sobie ze stresem	Wychowawcy klas, szkolny koordynator programu Stres pod kontrolą, pedagog	Realizacja programu Stres pod kontrolą, zajęcia z pedagogiem szkolnym, udział w zajęciach warsztatowych z pracownikami poradni pedagogiczno-psychologicznej, zajęcia z wychowawcą, pogadanki dla klas na temat: Jak właściwie okazywać uczucia? Agresja- jak sobie z nią poradzić?	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą wg zdiagnozowanych potrzeb	Uczeń wie, jak w sposób konstruktywny radzić sobie ze stresem oraz wyrażać pozytywne i negatywne emocje.
	Rozwijanie umiejętności przyjmowania postawy asertywnej	Pedagog, wychowawcy klas	Warsztaty asertywności dla uczniów, zajęcia z wychowawcą	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą wg zdiagnozowanych potrzeb	Uczeń potrafi oprzeć się szkodliwym wpływom środowiska rówieśniczego poprzez stosowanie postawy asertywnej
	Rozwijanie umiejętności krytycznej oceny swojego właściwego i niewłaściwego zachowania	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, religii	Godziny z wychowawcą. Analiza zachowań innych osób na przykładach literackich, filmowych, innych tekstów kultury. Lekcje języka polskiego. Podnoszenie umiejętności wychowawczych rodziców,	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą wg planu pracy szkoły i zespołów przedmiotowych	Uczeń potrafi krytycznie ocenić swoje właściwe i niewłaściwe zachowania

			poprzez zajęcia, materiały informacyjne, prezentacje w czasie wywiadówek i spotkań indywidualnych na ten temat .		
Sfera rozwoju ucznia: społeczna i duchowa					
Przygotowanie ucznia do realizacji działalności zawodowej	Poznanie przez ucznia zasad zachowania obowiązujących w miejscu pracy takich jak: punktualność, obowiązkowość, dbałość o mienie, szacunek dla pracy, pracowitość	Opiekunowie praktyk, nauczyciele przedmiotów zawodowych, nauczyciel przedsiębiorczości, pedagog, wychowawcy, dyrekcja	Zajęcia z wychowawcą, realizacja praktyk zawodowych, zajęcia warsztatowe z pracownikami PUP, MOK i innych instytucji rynku pracy, zorganizowanie w każdej klasie wycieczek zawodoznawczych do zakładów pracy, realizacja zajęć z wychowawcą na temat : Jakie cechy cenią pracodawcy. Jaki jest mój ulubiony pracownik ?	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą wg planu pracy szkoły i zespołów przedmiotowych	Uczeń zna zasady zachowania obowiązujące w miejscu pracy.
	Rozbudzanie potrzeby planowania swojej ścieżki kariery	Szkolni doradcy zawodowi, wychowawcy, nauczyciel przedsiębiorczości, pedagog	Spotkania z przedstawicielami UP, pracodawcami, ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy, Tydzień Przedsiębiorczości, zorganizowanie szkolnego konkursu na najlepszą prezentację dotyczącą swojego zawodu, realizacja działań w ramach doradztwa zawodowego, realizacja projektów edukacyjnych zawierających staże i praktyki.	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą wg planu pracy szkoły i zespołów przedmiotowych	Uczeń rozumie i realizuje potrzebę planowania swojej ścieżki kariery zawodowej, wykorzystuje różnorodne formy doradztwa zawodowego oferowanego w szkole oraz pozaszkolne.
	Rozwijanie postaw przedsiębiorczości i kreatywności	Pedagog, nauczyciel przedsiębiorczości, wychowawcy, nauczyciele	Warsztaty, spotkania z przedstawicielami UP, pracodawcami, Tydzień Przedsiębiorczości,	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą	Uczeń jest zmotywowany do aktywnej zawodowo postawy

		przedmiotów zawodowych	współpraca z Ośrodkiem Przedsiębiorczości, zajęcia z pedagogiem szkolnym	wg planu pracy szkoły i zespołów przedmiotowych	
Przygotowanie do odpowiedzialnego i świadomego życia w społeczeństwie jako patrioty, obywatela i członka rodziny	Rozwijanie samorządności uczniowskiej	Opiekunowie samorządu szkolnego, wychowawcy, dyrekcja	Organizowanie imprez, samorządowych wyborów klasowych i szkolnych, akcji społecznych, udział w promocji szkoły, współpraca z Młodzieżową Radą Miasta, spotkania z przedstawicielami władz samorządowych	Cały rok Wg planu pracy samorządu uczniowskiego	Uczniowie poznają zasady samorządności i aktywnie uczestniczą w organizacji życia społeczności szkolnej.
	Zapoznanie uczniów z przepisami i przestrzeganie prawa wewnątrzszkolnego oraz dyscypliny szkolnej	Wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja, rzecznik praw ucznia	Godziny z wychowawcą, materiały na stronie internetowej szkoły, konkurs na najwyższą frekwencję w szkole,	Wrzesień Cały rok szkolny	Uczniowie znają, przestrzegają i stosują zapisy statutu i regulaminów.
	Zapoznanie rodziców z przepisami prawa wewnątrzszkolnego	Wychowawcy, dyrekcja	Zebranie z rodzicami	Wrzesień	Rodzice znają zapisy Statutu szkoły i regulaminów
	Organizowanie obchodów świąt narodowych i udział w nich na forum szkolnym i lokalnym	Wyznaczeni nauczyciele, dyrekcja, nauczyciele historii, j. polskiego	Akademie, okolicznościowe gazetki, wycieczki do miejsc pamięci narodowej, udział w obchodach miejskich	Cały rok wg planu pracy szkoły	Uczeń szanuje barwy i symbole narodowe, jest świadomy swojej przynależności do polskiej państwowości.
	Budowanie więzi ze szkołą i jej tradycją	Pedagog szkolny, wychowawcy, Nauczyciele historii, nauczyciele języka polskiego, dyrekcja	Ślubowanie uczniów klas pierwszych, Dzień Patrona szkoły, godziny z wychowawcą, zwiedzanie muzeów szkolnych, udział w projektach dotyczących szkolnej historii i tradycji. Konkursy Uroczystości szkolne Godziny z wychowawcą Prezentacje	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą wg planu pracy szkoły i zespołów przedmiotowych	Uczeń ma poczucie przynależności do szkoły, która go kształci i potrafi dbać o jej dobry wizerunek – także jako absolwent.

			Aktywny udział w promocji szkoły, realizowanie projektów edukacyjnych.		
	Kształtowanie postawy szacunku dla ceremoniału szkoły i jej tradycji	Wychowawcy, Opiekun pocztu sztandarowego, Nauczyciel historii dyrekcja	Obecność pocztu sztandarowego podczas ważnych uroczystości szkolnych, wykonywanie zapoznanie z ceremoniałem szkolnym i jego przestrzeganie, wyróżnianie członków pocztu na forum społeczności szkolnej, znajomość hymnu szkoły	Cały rok	Uczeń szanuje symbole szkoły i jest świadomy do przynależności do społeczności szkolnej
	Rozwijanie postawy szacunku i tolerancji wobec innych osób i ich poglądów	Pedagog szkolny, wychowawcy. Nauczyciele historii, języka polskiego, religii.	Zajęć poświęcone „inności” , poznawanie argumentów innych ludzi, godziny z wychowawcą, zajęcia z języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, warsztaty przeciwdziałające mowie nienawiści.	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą wg zdiagnozowanych potrzeb	Uczeń rozumie potrzebę tolerancji oraz szacunku dla ludzi reprezentujących inne poglądy, ale potrafi je także krytycznie i obiektywnie ocenić.
	Kształtowanie postawy etycznej opartej na chęci niesienia pomocy drugiej osobie	Opiekun szkolnego wolontariatu, wychowawcy, nauczyciele religii, języka polskiego, nauczyciele edb	Działalność szkolnego wolontariatu, współpraca z fundacjami, organizowanie akcji charytatywnych, udział w akcji krwiodawstwa, w OSP	Cały rok	Uczeń jest wrażliwy na krzywdę innych ludzi. Potrafi wyrazić swoją opinię i przyjąć właściwą postawę w tej sprawie.
	Kształtowanie postawy aktywności społecznej	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele, opiekun samorządu szkolnego, opiekun wolontariatu, dyrekcja,	Angażowanie uczniów do aktywności społecznej poprzez stwarzanie sytuacji do jej wykazania np. poprzez udział w projektach, działalność samorządu, wolontariatu, akcje charytatywne i inne inicjatywy, organizowanie uroczystości szkolnych, itp.	Cały rok	Uczeń ma potrzebę angażowania się w działalność na rzecz społeczności

Poznanie i przestrzeganie przez ucznia zasad kulturalnej komunikacji społecznej	Pedagog, nauczyciele, wychowawcy, nauczyciele j. polskiego, bibliotekarz	Zajęcia z pedagogiem, zajęcia z wychowawcą, lekcje języka polskiego dot. kultury języka, popularyzacja czytelnictwa, organizacja Dnia Języka Ojczystego, konkursy, zapoznanie z prawnym aspektem używania wulgaryzmów	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą wg planu pracy szkoły i zespołów przedmiotowych	Uczeń przestrzega kultury języka. Uczeń rozumie potrzebę zachowania zasad kulturalnej komunikacji.
Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój kultury europejskiej	Nauczyciele języków obcych, nauczyciele języka polskiego, nauczyciele historii	Organizacja konkursów dotyczących wiedzy na temat innych państw i ich dorobku kulturowego, tworzenie prezentacji multimedialnych, zajęcia z języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie,	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą wg planu pracy zespołów przedmiotowych	Uczeń rozumie ideę dziedzictwa kulturowego, zna i rozumie jego rolę dla kształtu współczesnej Europy i Polski
Budowanie świadomości ważności takich wartości jak: miłość, odpowiedzialność, rodzicielstwo w odniesieniu do swojej przyszłości i rodziny	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele religii	Udział z zajęciach organizowanych przez pedagoga szkolnego, możliwość poznania zagadnień etycznych na lekcjach religii. Spotkania z psychologiem, lekarzem organizowane w klasach i na forum szkoły.	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą	Uczeń ma świadomość odpowiedzialności za budowanie relacji ze swoimi bliskimi.
Kształtowanie postawy dbałości o środowisko przyrodnicze	Nauczyciel biologii, geografii, wychowawcy, pedagog	Udział w konkursach o tematyce ekologicznej, organizowanie zbiórki zużytych baterii, popularyzowanie wiedzy o odnawialnych źródłach energii, przygotowanie gazetek tematycznych, materiały na stronie szkoły, godziny z wychowawcą, udział w projektach	Cały rok wg harmonogramu realizacji godzin z wychowawcą	Uczeń jest odpowiedzialny za środowisko przyrodnicze, w którym funkcjonuje.

			edukacyjnych i inicjatywach proekologicznych.		
--	--	--	---	--	--

VIII. Działania szkoły w zakresie profilaktyki selektywnej i wskazującej:

Oprócz działań skierowanych do wszystkich uczniów podejmowane w szkole są również działania profilaktyczne stopnia drugiego. Kierowane są one do osób z grupy ryzyka, które:

- 1) mają trudną sytuację materialną,
- 2) wychowywane są w rodzinach patologicznych,
- 3) doświadczyły przemocy,
- 4) doświadczały przez dłuższy czas choroby
- 5) oraz u których pojawiły się w zachowaniu już takie objawy jak:
 - a) wagary, agresja,
 - b) porzucenie szkoły,
 - c) podejmowały próby samobójcze,
 - d) samo okaleczały się
 - e) utrzymują kontakty z rówieśnikami lub z grupami dla których, normą są zachowania dysfunkcyjne,
 - f) eksperymentują ze środkami odurzającymi,

W przypadku stwierdzenia zachowań nagannych podejmuje się kroki opisane szczegółowo w odpowiednich procedurach opracowanych dla szkoły.